

[Robert Christensen.]

uddannelse, vi kan give mennesker i deres fritid, er billigere end den uddannelse, vi skal give dem i deres arbejdstid; i deres fritid forsørger de dog sig selv, medens de er under uddannelse. Men de sidste punkter: efteruddannelse, videreuddannelse og omskoling lader sig jo ikke rigtig gennemføre efter vor nuværende lovgivning, fordi fritidsloven har en paragraf, der siger, at den ikke kan sætte en uddannelse i gang, der foregives efter anden lovgivning her i landet. Den begrænses altså i ret høj grad af, at den ikke kan komme ind på emner, som behandles på anden måde. Det er da et spørgsmål, om ikke vi skal se at få rettet ved det. Hvis vi virkelig mener noget med en livslang uddannelse, er der her et sted, hvor vi må tage fat.

Jeg skal gå let hen over emnet amts- og landscentraler for undervisningsmidler. Der er ingen tvivl om, at når vi har disse undervisningsmidler, skal de selvfølgelig kunne bruges i alle former for uddannelse og ikke være forbeholdt en enkelt.

Jeg skal også gå let hen over folkebibliotekerne, men er vidende om, at de mere og mere kommer ind i uddannelsen. Det er selvfølgelig rigtigt, at de kommer det; vi har her noget, vi må bruge i den udstrækning, det er muligt.

Så vil jeg gerne sige lidt om radio- og tv-undervisningen. Alle ordførere hidtil har været inde på det, alle pædagoger, alle, der beskæftiger sig med uddannelse her i landet, taler om den kommende tv-undervisning, så man næsten kan se julelysene i øjnene. Jeg skal heller ikke gå imod den, jeg venter mig også meget af den, men jeg kan ikke lade være med at drøppe en lille dråbe malurt i bageret. Hvis det virkelig skal være en undervisning udsendt over tv-skærmen, hvis det skal være en undervisning i lydband eller kassetter, så bliver det en envejskommunikation, og jeg troede, at alle, der beskæftiger sig med undervisning, er klar over, at envejskommunikationen ikke er nogen effektiv undervisningsmetode. Derfor tror jeg, at skal vi få noget ud af denne undervisning, og det skal vi, for mulighederne er store, skal vi kombinere den med en klasseundervisning eller noget i den retning bagefter. Massemedierne kan lave nogle lektioner, som kan gennemgås i massemedierne, men

jeg tror ikke, vi slipper uden om den levende lærer til at sørge for tovejskommunikationen i undervisningen bagefter. Vi skal lade være med at forfalde til slagord og tro på noget, der ikke er realiteter i, men se realistisk på det. Skal vi få noget ud af det her, skal det startes rigtigt.

Jeg har ikke noget imod, tværtimod er jeg vel nærmest tilfreds med, at man vil forsøge at lave en voksenpædagogisk uddannelse. Det har vi aldrig haft før. Jeg skal ikke bebrejde ministeren den lidt forsigtige vending, der bruges i redegørelsen. Der er nok en del, der ikke er færdigt endnu, og man skal ikke presse en minister til at gennemføre noget, før det er ordentlig planlagt. Men også det er vi velvillige over for.

Og så vil jeg her hen mod slutningen sige, at jeg er særdeles tilfreds med, at også den nuværende undervisningsminister havde noget godt at sige om folkehøjskolen. Det er næsten tradition her i landet, og det skal det vel også være, at undervisningsministre er venlige over for denne form for uddannelse. Det er klart, at efterhånden som alle mennesker er længere under uddannelse, må det blive en anden kategori af borgere, der kommer til at søge vore folkehøjskoler. Det bliver, som ministeren siger, mere modne elever, de får. Det bliver nok også kortere kurser, de skal gennemføre, kurser af alle mulige slags. Jeg er ikke sikker på, at højskolerne ikke — jeg tror, nogle er ved at være opmærksomme på det — skal til at lægge deres kursus an på, at de skal modtage ægtepar som elever, og at de måske skal til at interessere sig for, om de også skal tage sig af pasningen af disse ægtepars børn, mens de er på skole. Alt det kan vi lade lige, men der er én ting, der skal understreges, og det er, at skal denne skoleform overleve, og det skal den, er der én betingelse, og det er, at den bevarer sin uindskrænkede pædagogiske frihed, ellers kan den ikke leve. Tak for de velvillige ord om folkehøjskolen.

Så skal jeg slutte af, og det vil jeg gøre med at sige, at jeg har den fornøjelse både at sidde i folketingets uddannelsesudvalg og folketingets socialudvalg, men det kan godt somme tider være en belastning, for som medlem af socialudvalget står det mig ganske klart, at mange af de mennesker, som vi dér træffer, og som belaster det offentlige med udgifter, i mange tilfælde er menne-